

gameover

ΚΡΙΤΙΚΗ ΣΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ
ΚΑΙ ΟΧΙ ΜΟΝΟ

#11 ΔΕΚΕΜΒΡΗΣ 2013 - 1,5 ευρώ

Ένας κύκλος επικοινωνίας μας μέσω του περιοδικού εντύπου κλείνει με αυτό το 11ο τεύχος. Τι, η παλιά κριτική πέθανε και το μόνο που μένει είναι να γίνουμε όλοι χάκερς; Ή μήπως μας είχε κολλήσει η ρετινιά του... τεχνοφοβικού τόσο πολύ που μόνο έτσι θα τη σκαπουλήραμε; Τίποτε από τα δύο. Όπως η επικοινωνία μας δεν είχε αρχίσει μέσω του περιοδικού, έτσι και δε θα τελειώσει με αυτό. Το μέσο

περιοδικό αποτελεί ένα ανάμεσα σε άλλα (αφίσες, εκδηλώσεις - εισηγήσεις, site, φεστιβάτ) το καθένα με τις ιδιαιτερότητες, τη σημασία, τις ανάγκες και το κοινό τους. Ένα από τα μέσα που χρησιμοποιήσαμε

σα συνέλευση σε αυτό το ταξίδι στην κριτική των σύγχρονων ιδεολογιών του καπιταλισμού και των πρακτικών εφαρμογών τους αλλιά και στην επικοινωνία των συμπερασμάτων μας με άλλους. Σίγουρα

όχι το πρώτο, ούτε το τελευταίο. Πως θα γινόταν λοιπόν μια συνέλευση που ασκεί κριτική στα μέσα όταν χρησιμοποιούνται σαν τέτοια, καθεαυτά, να μην πειραματίζεται με τη χρήση και με τα όριά τους;

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- 3_καθαρισμός graffiti
- 4_σπεργία διοικητικών
- 5_πανελλοδικές εξετάσεις
- 6_remap 4
- 8_festival game over 2013
- 10_εικονικό πολυ-επιστόμιο
- 13_προσωμοίωση εξέγερσης
- 14_self radicalized
- 15_πρωί στην πατσώνα

Η ώρα περνούσε. Ο Βίκτορ Κέμμινγκς, ανίκανος να δει οτιδήποτε, σωματικά αναίσθητος, εξακολουθούσε να διατηρεί τη συνειδητότητά του. “Χαμήλωσέ μου τη θερμοκρασία” είπε. Δε μπορούσε να ακούσει τη φωνή του· Ίσως να το φαντάστηκε ότι μίλησε. Χρώματα ανέμισαν προς το μέρος του και μετά τον περικύκλωσαν. Του άρεσαν τα χρώματα. Του θύμιζαν παιδικά κραγιόνια, εκείνα που ήταν μισοζώντανα – κάποια τεχνητή μορφή ζωής. Τα χρησιμοποιούσε στο σχολείο πριν 200 χρόνια.

“Δε μπορώ να σε ναρκώσω” ακούστηκε μέσα στο κρανίο του Κέμμινγκς η φωνή του πλοίου. “Η βλάβη είναι σοβαρή. Δε μπορώ να τη διορθώσω ούτε να κάνω επισκευή. Θα διατηρήσεις τη συνειδησή σου επί δέκα χρόνια”.

Τα μισοζωντανά χρώματα όρμησαν και τον περικύκλωσαν, τώρα όμως είχαν κάτι το απειλητικό, δημιούργημα του φόβου του. “Θεέ μου” είπε. Δέκα χρόνια! Τα χρώματα σκοτείνασαν.

Ενώ ο Βίκτορ Κέμμινγκς έμενε ξαπλωμένος παράλυτος και περιτριγυρισμένος από απειλητικές χρωματικές ανταύγειες, το πλοίο του εξήγησε τα μέτρα που σκόπευε να πάρει. Τα μέτρα αυτά δεν ήταν προϊόν δικής του απόφασης. Το πλοίο ήταν προγραμματισμένο να αναζητήσει αυτή τη λύση, αν προέκυπτε τέτοιου είδους βλάβη.

“Αυτό που θα κάνω” έφτασε στο κεφάλι του η φωνή του πλοίου, “είναι να σε τροφοδοτήσω με αισθητηριακά ερεθίσματα. Ο κίνδυνος που διατρέχεις είναι η αισθητηριακή στέρση. Αν μείνεις συνειδητός επί δέκα χρόνια, χωρίς αισθητηριακά δεδομένα, το μυαλό σου θα διαλυθεί. Όταν φτάσουμε στο σύστημα LR4 θα είσαι φυτό”.

“Και με τί σκοπεύεις να με τροφοδοτήσεις;” είπε πανικόβλητος ο Κέμμινγκς. “Τι έχεις στις τράπεζες πληροφοριών σου; Όλα τα βίντεο από τα φτηνά σήριαλ του προηγούμενου αιώνα; Προτιμώ να με ξυπνήσεις και να κόβω βόλτες”.

“Δεν έχω καθόλου αέρα” είπε το πλοίο. “Ούτε τροφή. Ούτε και κανέναν να κουβεντιάσεις, αφού είναι όλοι ναρκωμένοι”.

“Μπορώ να μιλάω με σένα” είπε ο Κέμμινγκς. “Μπορούμε να παίξουμε σκάκι”.

“Οχι επί δέκα χρόνια. Άκουσέ με καλά: σου είπα ότι δεν έχω ούτε τροφή ούτε αέρα. Πρέπει να μείνεις όπως είσαι... είναι η καλύτερη δυνατή λύση. Μιλάς μ' εμένα αυτή τη στιγμή. Δε διαθέτω πολλές αποθηκευμένες πληροφορίες. Η τακτική μας για παρόμοιες καταστάσεις είναι η εξής: θα σε τροφοδοτώ με τις δικές σου ξεχασμένες αναμνήσεις δίνοντας έμφαση στις πιο ευχάριστες. Έχεις αναμνήσεις από διακόσια είκοσι χρόνια και οι περισσότερες απ' αυτές είναι βαθιά χαραγμένες στο ασυνείδητό σου. Είναι μια καταπληκτική πηγή αισθητηριακών δεδομένων για σένα. Μη το παίρνεις κατάκαρδα. Η κατάστασή σου δεν είναι μοναδική. Εμένα δε μου έχει ξανασυμβεί, αλλά είμαι προγραμματισμένος να την αντιμετωπίσω. Ηρέμησε και δείξε μου εμπιστοσύνη. Θα φροντίσω να σου φτιάξω έναν κόσμο”.

“Θα 'πρεπε να με είχαν προειδοποιήσει”, είπε ο Κέμμινγκς, “πριν να μεταναστεύσω”.

“Ηρέμησε” είπε το πλοίο.

Προσπάθησε να ηρεμήσει, ήταν όμως τρομοκρατημένος. Θεωρητικά θα έπρεπε να είχε χάσει κάθε συνειδηση μέσα στη κρουονική νάρκη και να ξυπνήσει μισό λεπτό αργότερα στο αστέρι του προορισμού του – ή μάλλον στον πλανήτη, στον πλανήτη-αποικία αυτού του άστρου. Όλος ο κόσμος μέσα στο πλοίο ήταν βυθισμένος στην πλήρη αναισθησία, μόνον αυτός διέφερε, σα να τον είχε χτυπήσει για άγνωστους λόγους ένα κακό κάρμα. Και το χειρότερο απ' όλα ήταν πως έπρεπε να εξαρτείται απόλυτα από την καλή θέληση του πλοίου. Τι θα γινόταν αν αποφάσιζε να τον τροφοδοτεί με τέρατα; Το πλοίο ήταν σε θέση να τον τρομοκρατεί επί δέκα χρόνια – δέκα αντικειμενικά χρόνια και γύρευε πόσα από υποκειμενική άποψη. Βρισκόταν στην απόλυτη εξουσία του πλοίου, αυτή ήταν η αλήθεια. Άραγε να τις γλεντούσαν αυτές τις καταστάσεις τα διαστρικά πλοία;

Το περιοδικό game over εκδίδεται από την ομώνυμη συνέλευση κάθε δύο μήνες. Η συνέλευση game over συγκροτείται από φοιτητικά και εξωφοιτητικά στοιχεία. Έχει αντικείμενο την κρίση και την αναδιάρθρωση της εκπαίδευσης συνολικά. Δεν έχουμε, ούτε θέλουμε να έχουμε σχέση με κόμματα, φοιτητικές παρατάξεις, μήνηα, διανοούμενους, ερευνητικά προγράμματα, και οποιοδήποτε άλλο θεσμό.

Ηλεκτρονική αλληλογραφία: gameover_2010@hotmail.com

✖ Το game over σπρίζει τη λέσχη κατασκόπων 21ου αιώνα

Ηλεκτρονική διεύθυνση: www.gameoversite.gr

Το σύμπλεγμα της ασφάλειας καλά κρατεί. Κι αυτό φαίνεται πως το έχουν πάρει πολλοί χαμπάρι, καθώς πέρα απ' τις εταιρείες security και τους φασίστες, τώρα φαίνεται να μπαίνουν στον χορό και εταιρείες καθαρισμού, εκμεταλλευόμενες την φιλολογία που υπάρχει γύρω από τα γκραφίτι και το κατά πόσο αυτές οι "μουτζούρες" βρωμίζουν έως και καταστρέφουν(!) τις πόλεις. Βέβαια, επειδή στην Ελλάδα βρισκόμαστε και ξέρουμε πως γίνονται οι δουλειές εδώ, δεν θα μπορούσε κι αυτή η δουλειά να μην γίνει με τον παραδοσιακό ελληνικό τρόπο του κονέ.

Μέχρι πρόσφατα, είχαμε τις γνωστές εθελοντικές ομάδες, όπως τους atenistas αλλά και άλλες, που με ευφειές δράσεις, όπως ξεκολλάω τσίχλες από τα πεζοδρόμια και αφίσες απ' τους τοίχους, παρουσιάζονταν ότι προσφέρουν κοινωνικό έργο.* Στην πραγματικότητα το μόνο που έκαναν ήταν από το να συμβάλουν με τον τρόπο τους στην ιδεολογία του "βρώμικου κέντρου", που το μόνο που του λείπει είναι αμισθί καθαρισμός και μπόλοικο μπάτσοι, μέχρι το να στρώνουν τον δρόμο για διάφορους μαφιόζους-επενδυτές real estate, όπως η περίπτωση του Μεταξουργείου και του Κεραμεικού. Αλλά επειδή κρίση έχουμε και το αμισθί δεν προχωράει, ήρθε η ώρα να γίνει κάνα σοβαρό κονέ μπας και πέσει κάνα μεροκάματο.

Στην Θεσσαλονίκη τον δρόμο προσπαθεί να ανοίξει μια μ.κ.ο. με τίτλο «Πολιτιστική Εταιρεία Επιχειρηματιών Βορείου Ελλάδος», η οποία έχει καθαρίσει διάφορα μνημεία της πόλης προτρέποντας τον δήμο να αναλάβει κι αυτός τις ευθύνες του. Γιατί, όπως λένε και οι εκπρόσωποι της εν λόγω οργάνωσης, εντάξει δεν έχετε λεφτά, αλλά το ζήτημα δεν είναι οικονομικό, είναι ζήτημα πολιτισμού, εννοώντας δώστε και σε μας κάνα μεροκάματο, να συνεχίσουμε να καθαρίζουμε αγάλματα.

Συνωστισμός για τον καθαρισμό graffiti

Στην Αθήνα απ' την άλλη, τα πράγματα έχουν προχωρήσει αρκετά περισσότερο. Εδώ δεν υπάρχει ανάγκη διαμεσολάβησης καμίας ένωσης επαγγελματιών και καμιάς μ.κ.ο. Για όσους δεν το θυμούνται ή δεν το άκουσαν, στα μέσα του Ιουνίου ήταν να γίνει μια τελετή βράβευσης μέσα στο κτίριο Αβέρωφ που βρίσκεται στο συγκρότημα του πολυτεχνείου της Πατισίων και θα ερχόντουσαν διάφοροι επιφανείς της διεθνούς οργάνωσης "Europa Nostra", η οποία ασχολείται με αρχιτεκτονικά έργα και μνημεία, για να αποδώσουν το βραβείο που είχε κερδίσει το εν λόγω κτίριο μετά την αποκατάστασή του. Τότε διάφοροι δημοσιογράφοι με μπροστάρη τον Ρηγόπουλο της Καθημερινής έτρεξαν να φωνάξουν για τον επικείμενο διασυρμό της χώρας (καθώς το βραβευμένο κτίριο είχε "λερωθεί" από γκραφίτι) και πώς θα το έβλεπαν έτσι οι επίσημοι της μ.κ.ο. και άλλα τέτοια ωραία.

Τότε ήταν που ανέλαβε εθελοντικά και με την πλήρη δημοσιογραφική κάλυψη ένας επαγγελματίας, ιδιοκτήτης εταιρείας φωτεινών επιγραφών(!), να καθαρίσει το κτίριο και να λάβει της ευχαριστίες της σχολής και της θεατρικής ομάδας του πολυτεχνείου που έπαιξε για χάρη του μια παράσταση. Υποτίθεται ότι η ιστορία είχε ως εξής: Ο Ρηγόπουλος έβγαλε την είδηση, ο ιδιοκτήτης της εταιρείας την διάβασε, πήρε τηλέφωνο στην εφημερίδα και προσφέρθηκε να βγάλει ασπροπρόσωπη τη χώρα. Ο δημοσιογράφος έδωσε το τηλέφωνο του στην διοίκηση της σχολής αρχιτεκτόνων και αυτή τον κάλεσε να προσφέρει την πολύχρονη εμπειρία του στις φωτεινές επιγραφές καθαρίζοντας (δηλ. βιάφοντας) τα σημεία που είχε γκραφίτι (συμπεριλαμβανομένων και μαρμάρων). Και επειδή τα καλά παιδιά ποτέ δεν χάνονται, αυτός ο «καλός επαγγελματίας» βρέθηκε με το συνεργείο του μετά από δυο βδομάδες να καθαρίζει τους δρόμους τις Αθήνας.

Ο δήμος της Αθήνας, έχοντας προΐστορία "μάχης με τα γκραφίτι", αποφάσισε να το πάρει πιο ζεστά το θέμα και ξεκίνησε μια δράση καθαρισμού των κεντρικών (α.κ.α. τουριστικών) δρόμων της Αθήνας από τα τέλη Ιουλίου, πίνοντας τις οδούς Αθηνάς, Σταδίου, Πανεπιστημίου και Ερμού. Η διάρκεια του προγράμματος ήταν συνολικά τρεις μήνες, δηλαδή μέχρι τα τέλη Οκτώβρη. Τώρα, πώς γίνεται μια εταιρεία φωτεινών επιγραφών να κάνει καριέρα σαν συνεργείο καθαρισμού υπό την αιγίδα του δήμου, αυτό μόνο ο ίδιος ο επιχειρηματίας το ξέρει, ο δήμος και ο Ρηγόπουλος. Από την άλλη, τους γκραφιτάδες δεν κατάφερε να τους κάνει καλά η εμπορική ενσωμάτωση των καλών ημερών και θα τους κάνει τώρα ο δήμος με μερικούς τυχοδιώκτες επαγγελματίες; Αλλά δεν πειράζει, καλό είναι να υπάρχει και κάποιος που θα "ανανεώνει τον καμβά", γιατί μια πόλη σαν την Αθήνα, για παράδειγμα, που εύκολα μπορεί να την χαρακτηρίσει κάποιος από τις πιο βαμμένες πόλεις διεθνώς, το τελευταίο που έχει να φοβάται είναι η αισθητική αποστείρωση των δρόμων της.

* Ποιος να το ήξερε ότι θα το δούμε κι αυτό. Σε μια απ' τις τελευταίες καλλιτεχνικές παρεμβάσεις τους οι atenistas, βρέθηκαν στο αυτόφωρο καθώς ένας κάτοικος του Κολωνακίου που τους είδε να ζωγραφίζουν κάποια δημόσια σκαλοπάτια κάλεσε την αστυνομία η οποία τους μάζεψε όπως-όπως (ήταν και παραμονές του αγίου πολυτεχνείου). Βέβαια όποιος έχει τα μέσα πάντα την βγάζει καθαρή και ένα τηλέφωνο από το δημαρχείο ήταν αρκετό για να λήξει η παρεξήγηση.

για την απεργία των διοικητικών των πανεπιστημίων

Τους δύο τελευταίους μήνες, η τριτοβάθμια εκπαίδευση και τα προβλήματα της έχουν απασχολήσει επανειλημμένα τον δημόσιο λόγο. Αφορμή στάθηκε η κοινή υπουργική απόφαση που υπογράφηκε από τα αρμόδια υπουργεία στις 23 Σεπτεμβρίου, βάση της οποίας 1349 εργαζόμενοι από 8 πανεπιστημιακές σχολές προορίζονται για απόλυση. Ο λόγος: «Μνημονιακές υποχρεώσεις» θα απαντήσουν οι υπεύθυνοι. Όπως και να έχει, απέναντι σε αυτήν την απόφαση, εργαζόμενοι από τα τμήματα του ΕΚΠΑ, του ΕΜΠ και άλλων σχολών μπήκαν σε απεργία, η οποία κλείνει την 11η εβδομάδα από την έναρξη της διατηρώντας αμείωτη, αν όχι και αυξημένη την μαχητική της διάθεση. Σαν μέσο πίεσης απέναντι στα αφεντικά τους, στη συγκεκριμένη περίπτωση μιλάμε για τον κύριο Αρβανιτόπουλο και το υπουργείο του, οι απεργιοί επέλεξαν να διακόψουν την λειτουργία των σχολών αυτών, δείχνοντας πως είναι αποφασισμένοι να το φτάσουν μέχρι το τέλος¹. Αυτό είναι κάτι που το υποδηλώνει η διάρκεια της απεργίας, καθώς και το γεγονός ότι έχει καταφέρει να επιβιώσει μετά από τις σχετικές απειλές (πειθαρχικά για όσους δεν απογράφηκαν, επεμβάσεις της αστυνομίας, ενδεχόμενο επιστράτευσης κ.α.), όπως και την αντίστοιχη σε ποσότητα συκοφάντηση που δέχτηκε και συνεχίζει να δέχεται από τα καθεστωτικά μήντια.

Ποιο το πολιτικό περιεχόμενο του

αγώνα αυτού; Η ανάλυση: Αν μέχρι εδώ όσα είπαμε ακούστηκαν κάπως ειδυλικά εδώ θα τα χαλάσουμε λίγο. Αν και κάπως χαμηλόφωνα, έστω και καθυστερημένα, ανοίγονται ζητήματα όπως η αναδιάρθρωση των εργασιακών σχέσεων, μέσα από την κριτική που αναπόφευκτα γίνεται για την ιδιωτικοποίηση του πανεπιστημίου ή ακόμη και μια δειλή κριτική του παλιάς τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Παρόλα αυτά, επισκιάζονται από την θρηνολογία για το χαμένο δημόσιο και δωρεάν πανεπιστήμιο.

Παρόλα αυτά ας μείνουμε στις εργασιακές σχέσεις. Πράγματι, είναι σχεδόν προφανές πως, πίσω από τις διαθεσιμότητες/απολύσεις που σχεδιάζει το υπουργείο, κρύβεται η αναδιάρθρωση τους. Αυτό είναι κάτι που οι εργαζόμενοι το ξέρουν καλύτερα από τον καθένα, καθώς ξέρουν πως το πανεπιστήμιο είναι αδύνατο να λειτουργήσει αν οι απολύσεις αυτές ισχύσουν. Πέρα από το ενδεχόμενο να μπει πράγματι λουκέτο στο πανεπιστήμιο, κάτι το οποίο δεν αποτελεί ρεαλιστικό σενάριο όσο αυτό εξυπηρετεί τους σκοπούς των αφεντικών, η μόνη

πραγματική λύση που θα μπορούσε να δοθεί στα κενά που θα άφηναν οι απολύσεις είναι η πρόσληψη νέων εργαζομένων ή και των ίδιων με νέο εργασιακό καθεστώς. Έτσι όπως ήδη έχει γίνει στον τομέα καθαρισμού, έτσι όπως λειτουργούν οι γραμματείες και άλλες διοικητικές λειτουργίες του Α.Π.Θ. και έτσι όπως μεθοδεύεται το τελευταίο διάστημα στον τομέα της τριτοβάθμιας.^{2,3}

Αυτό που βλέπουμε να συμβαίνει τελικά είναι ότι το κράτος παραιτείται σταδιακά από την θέση του αφεντικού των πανεπιστημίων, μεταθέτοντας συνεχώς ευθύνες στην διοίκηση του πανεπιστημίου, εξοικονομώντας έτσι φράγκα για το ίδιο, ενώ παράλληλα προετοιμάζει έμμεσα την είσοδο νέων αφεντικών στα ιδρύματα αυτά. Και αυτό γιατί η διοίκηση των πανεπιστημίων θα είναι ανίκανη να χρηματοδοτήσει όλες αυτές τις χωρίς την βοήθεια τρίτων. Αυτή είναι η απλή μετάφραση των δηλώσεων εκπροσώπων του υπουργείου παιδείας πως «η πανεπιστημιακή κοινότητα πρέπει να βρει μόνη της διεξόδους». Αυτός είναι κι ο λόγος που ο αγώνας των διοικητικών θα έλεγε κανείς πως θα έπρεπε να εμπλέκει με πιο ενεργό τρόπο και τα υπόλοιπα υποκείμενα που δραστηριοποιούνται στους χώρους αυτούς, δηλαδή φοιτητές και καθηγητές. Και ενώ φαινομενικά υπάρχει και από φοιτητικούς συλλόγους και από τις αντίστοιχες συνελεύσεις των καθηγητών, λίγα πράγματα έχουν γίνει στη πράξη. Οι πρώτοι περιορίζονται στην ψήφιση πλαισίων κατάληψης, ενώ οι δεύτεροι στηρίζουν από

απόσταση, απλά παραιτούμενοι από τα καθήκοντα τους για όσο το υπουργείο δεν παίρνει πίσω την άδικη απόφαση του. Δεν είναι, ωστόσο, λίγοι και αυτοί που φροντίζουν να καταγγείλουν τους απεργούς για την απαράδεκτη στάση τους του να απαγορεύουν την είσοδο στον ναό της γνώσης. Και από την μεριά των φοιτητών, φυσικά υπάρχουν και εκείνοι οι οποίοι κοιτώντας το τομάρι τους και βλέποντας το εξάμνη να χάνεται και τις ατομικές τους καριέρες να κινδυνεύουν, σπεύδουν να κατηγορήσουν τους απεργούς για την κατάσταση αυτή, χωρίς να τους νοιάζει αν αύριο αυτοί θα χάσουν τις δουλειές τους.

Μένει να δούμε αν τελικά ο αγώνας των απεργών πετύχει την άρση των απολύσεων. Είτε όμως στεφθεί νικηφόρος, είτε όχι, όλη αυτή η διαδικασία αφήνει ανοικτά ερωτήματα που όσοι θεωρούν ότι τους αφορά το μέλλον του πανεπιστημίου καλούνται να απαντήσουν. Έστω και καθυστερημένα, εργαζόμενοι, φοιτητές και καθηγητές πρέπει να πάρουν θέση για το κάτεργο των εργολαβιών σε τομείς όπως αυτόν του καθαρισμού και να πράξουν αναλόγως. Πρέπει να είναι έτοιμοι να αντιμετωπίσουν την είσοδο σκευομηχανών στις πύλες των σχολών και ότι αυτό συνεπάγεται. Πρέπει επιτέλους μέσα από τον αντανάκλαστικό αγώνα κατά της ιδιωτικοποίησης του πανεπιστημίου, την οποία το υπουργείο είναι βέβαιο πως δεν πρόκειται να εγκαταλείψει, να προκύψει μια ανάλυση για το τι πανεπιστήμιο θέλουμε, κάτι το οποίο φυσικά απαιτεί πρώτα την κατανόηση και την κριτική της ήδη υπάρχουσας δομής του.

1 - Παύση της λειτουργίας των πανεπιστημίων σημαίνει μεταξύ άλλων διακοπή της έρευνας, μείωση της αξιοπιστίας των ιδρυμάτων και ακόμη 'αγανακτισμένους' φοιτητές και γονείς. Όσο και αν πιστεύουμε πως η μοίρα των πανεπιστημίων δεν ενδιαφέρει πια τα αφεντικά του, όλα τα παραπάνω είναι συνθήκες που τους κοστίζουν, με αποτέλεσμα πράγματι να βρίσκονται υπό πίεση.

2 - Μέσα στους 1349, ένα μέρος αφορά τους φύλακες των σχολών. Όσο αναφορά λοιπόν αυτούς το υπουργείο έχει δώσει ήδη απάντηση, πως τα πανεπιστήμια πρέπει να στραφούν σε ιδιωτικές εταιρίες φύλαξης, αλλά και γενικότερα όπως τους επισημάνθηκε, η πανεπιστημιακή κοινότητα πρέπει να βρει μόνη της διεξόδους.

3 - Οι θέσεις αυτές δεν αφορούν μόνο τους διοικητικούς υπαλλήλους αλλά και το διδακτικό προσωπικό. Όπως έκανε γνωστό σχετική μελέτη οι ελλείψεις στο διδακτικό προσωπικό θα καλύπτονται από τους λεγόμενους «πανεπιστημιακούς υπότροφους», οι οποίοι είναι κάτι αντίστοιχο με διδάσκοντες 407 (από το ομώνυμο ΠΔ 407/1980), μόνο που βασική διαφορά των πρώτων είναι πως οι θέσεις τους θα χρηματοδοτούνται από τα ίδια τα ιδρύματα.

Εξετάσεις και άγιος ο θεός

Παράλληλα με την διαθεσιμότητα στην εκπαίδευση, από φέτος μπαίνει σε εφαρμογή και ο νέος τρόπος εισαγωγής στην τριτοβάθμια, ο οποίος θα ισχύει για όσους φοιτούν στην πρώτη τάξη του λυκείου και θα συναντήσουν τις πανελλαδικές εξετάσεις το 2016. Το "νέος" βέβαια μόνο σαν ανέκδοτο μπορεί να ακουστεί καθώς οι ρυθμίσεις αυτές δεν είναι τίποτε άλλο από ένα συνονθύλευμα προηγούμενων ρυθμίσεων (οι οποίες εν τω μεταξύ κρίθηκαν ως αποτυχημένες), με πιο εξόφθαλμο παράδειγμα τις δέσμες.

Πιο συγκεκριμένα, εκτός από διάφορες δευτερεύουσες ρυθμίσεις που αφορούν την διαλογή των θεμάτων κατά 50% από τράπεζα θεμάτων, την κατάργηση της αναβαθμολόγησης κ.α. οι πιο σημαντικές ίσως αλλαγές είναι οι εξής δύο: πρώτον, τα επιστημονικά πεδία γίνονται 4 από 5 και προστίθεται ένα ξεχωριστό πεδίο για στρατιωτικές και αστυνομικές σχολές με τα μαθήματα που αντιστοιχούν σε κάθε επιστημονικό πεδίο να μειώνονται από 6 σε 4 και δεύτερον, στα μόρια εισαγωγής στην τριτοβάθμια θα συνυπολογίζεται -εκτός από τον βαθμό των πανελλαδικών εξετάσεων- ο βαθμός των εξετάσεων της πρώτης, της δεύτερας και της τρίτης λυκείου με έναν συντελεστή ο οποίος αυξάνεται ανάλογα την τάξη.

Υποτίθεται πως ο στόχος του υπουργείου είναι να σταματήσει να λειτουργεί το λύκειο σαν εξεταστικό κέντρο μαθημάτων τα οποία διδάσκονται στα φροντιστήρια. Έτσι λοιπόν τα ιδιοφυή στελέχη του υπουργείου παιδείας αποφάσισαν να πάρουν τις δέσμες (οι οποίες κατηγορήθηκαν ως υπαίτιες για την προώθηση των φροντιστηρίων ενόψει των πανελλαδικών εξετάσεων) και το σύστημα του Αρσένη (που κατηγορήθηκε ότι διεύρυνε τα φροντιστήρια και στις προηγούμενες τάξεις με την μετατροπή των εξετάσεων της δεύτερας λυκείου σε πανελλαδικές) και να φτιάξουν ένα τέρας εξετάσεων, το οποίο στην ουσία του περιέχει πανελλαδικές στην πρώτη, πανελλαδικές στην δεύτερα, πανελλαδικές στην τρίτη και τις επίσημες ξεχωριστές πανελλαδικές εξετάσεις στο τέλος. Αν δεν είναι αυτό ένας λόγος να τρελαίνονται τα παιδιά στα φροντιστήρια τότε τί είναι;

Ένα φαινομενικά δευτερεύον στοιχείο που μουρμουρίθηκε από πολλούς, είναι το γεγονός ότι η πληροφορική που εισήχθη το 2010 στο Λύκειο ως πανελλαδικά εξεταζόμενο μάθημα και υποτίθεται πως είχε έναν στόχο να καλλιεργήσει την αλγοριθμική σκέψη, τώρα αφαιρείται. Εμείς δεν θα πούμε πως η πληροφορική είναι η λύση για το αδιέξοδο της εκπαίδευσης. Το θεωρούμε πλέον ξεκάθαρο ότι η τεχνολογική αναδιάρθρωση του καπιταλισμού έχει προχωρήσει τόσο πολύ που το να μαθαίνεις απ' έξω τον ορισμό του αλγόριθμου και να λύνεις μερικά προβλήματα κατ' αντιστοιχία με τους τρόπους της φυσικής δεν αρκεί για να ανακόψει την κρίση του εκπαιδευτικού συστήματος.

Βέβαια το ζήτημα της εκπαιδευτικής κρίσης είναι υλικό και δημιουργεί καταστάσεις στο σήμερα. Έχουμε υποστηρίξει με έμμεσους αλλά και άμεσους τρόπους ότι το σχολείο έχει πεθάνει. Έχει πεθάνει γνωσιολογικά πρώτα και κύρια. Σαν τρόποι και σαν περιεχόμενα διδασκαλίας που δομήθηκαν με βάση τις ανάγκες του βιομηχανικού καπιταλισμού, ο οποίος γίνεται όλο και πιο ξεκάθαρα ότι μας έχει αφήσει χρόνους. Το ζήτημα του σχολείου όμως παραμένει σαν υπαρκτό πρόβλημα, από την στιγμή που δεν μπορεί να καταργηθεί από την μια μέρα στην άλλη. Όχι μόνο γιατί θα πρέπει οι γονείς να βρουν που θα παρκάρουν τα παιδιά τους όταν δουλεύουν, αλλά κυρίως γιατί δεν υπάρχει κάτι συγκροτημένο που να μπορεί να αναλάβει την βασική εκπαίδευση του 21ου αιώνα στην θέση του ξεπερασμένου μαζικού σχολείου.

Στην Ελλάδα δεν έχει τεθεί ποτέ αυτό το ζήτημα σοβαρά και το μόνο που κάνουν οι εκάστοτε μεταρρυθμιστές είναι να βρίσκουν τρόπους για να εντεινούν την ήδη υπάρχουσα πειθαρχία μέσα στις τάξεις κουκουλώνοντας το πρόβλημα. Και από αυτήν την άποψη το "νέο σχολείο" είναι επιτυχημένο. Γιατί αν δεν είναι αποτελεσματική η πειθαρχία των πανελλήνιων με όλα τα συνακόλουθα που έρχονται μαζί τους (από τα εξαντλητικά φροντιστήρια μέχρι τις καταπιεστικές φιλοδοξίες των γονιών) τότε τί είναι; Αλλά τί να περιμένει κανείς από ανθρώπους που επιμένουν στα θρησκευτικά εν έτη 2013!

Για το συγκεκριμένο θέμα έχει γίνει αναφορά από το περιοδικό antiifa barricada¹ και από το αυτοδιαχειριζόμενο στέκι αρχιτεκτονικής² στα τέλη του '11 και στις αρχές του '12 αντίστοιχα και από άλλους³. Τότε ήταν το τρίτο ReMap που λάμβανε χώρα (πάντα στην περιοχή του Κεραμεικού και του Μεταξουργείου) και είχε αρχίσει να κάνει εμφανείς τις προθέσεις του τόσο της ίδιας της "καλλιτεχνικής" διοργάνωσης, όσο και των αφεντικών που κρύβονταν από πίσω της. Να, λοιπόν, που είχαμε την τιμή να ξαναδούμε το ReMap στην Αθήνα, από τις 8 έως τις 30 Σεπτεμβρίου. Πραγματικά δεν ξέραμε αν ασχολείται κανείς με αυτές τις ξεπεσμένες καλλιτεχνικές προσπάθειες, δεδομένου ότι δεν συκνάζουμε σε τέτοιου είδους event, αλλά αξίζει να αφιερώσουμε λίγο χώρο για την εν λόγω διοργάνωση.

Κατ' αρχάς για την ιστορία, μια σύντομη επανάληψη των όσων είχαν ανακαλυφθεί από τους συντρόφους. Η εξιστόρηση ξεκινάει από έναν δραστήριο άνθρωπο ονόματι Ιάσων Τσάκωνας, νεαρό για τα δεδομένα της καριέρας του, ο οποίος έχοντας βγάλει αρκετά λεφτά από νταραβέρια real estate στο Αζερμπαϊτζάν εν μέσω εμφυλίου(!) και, με ένα ενδιαμέσο σταθμό στην Αντίπαρο, αποφάσισε να ασχοληθεί με την "απαξιωμένη" περιοχή του Κεραμεικού και του Μεταξουργείου. Η στρατηγική του συγκεκριμένου επιχειρηματία είχε τέσσερις βασικούς άξονες: παρακίνηση διαφόρων εθελοντικών ομάδων, υποστήριξη από θεσμικούς φορείς, άκρες στην σχολή αρχιτεκτόνων και διοργάνωση διαφόρων αρχιτεκτονικών διαγωνισμών και φυσικά την καλλιτεχνική ομπρέλα του ReMap. Συνολικά για όλο το project έχουμε και λέμε: εταιρεία "Ολίγος" (κατασκευαστική), "KM Properties" (κτηματομεσιτική), "KM Πρότυπη Γειτονιά" (μη κυβερνητική οργάνωση) και φυσικά το "KM Remap" (κι άλλη μ.κ.ο).

Όλο αυτό το σύμπλεγμα εταιρειών και μ.κ.ο. αρχίζουν σταδιακά και μεθοδικά να σπίνουν το κόλπο του Κεραμεικού-Μεταξουργείου. Η KM Properties αρχίζει να αγοράζει μισο-τιμής παλιά κτίρια και εγκαταλελειμμένα οικόπεδα, η Ολίγος χτίζει ή αναπαλαιώνει μερικά από αυτά, η KM Πρότυπη γειτονιά συγκεντρώνει πρόθυμους εθελοντές να διώξουν άστεγους και να φυτέψουν δεντράκια, ενώ η KM Remap σπίνει μια διάσπαρτη έκθεση σε παλιά, "άδεια" κτίρια και καινούργια ή αναπαλαιωμένα από την Ολίγος. Παράλληλα ο Τσάκωνας ξεκινάει αρχιτεκτονικούς διαγωνισμούς για τα κτίρια που έχει στην κατοχή του και βρίσκει άκρες ανάμεσα στους καθηγητές της

αρχιτεκτονικής της Αθήνας για να επωφεληθεί των φοιτητικών εργασιών που όλως τυχαίως ακολουθούν το επενδυτικό του πλάνο. Τέλος, συμμετέχει σε θεσμικές εκδηλώσεις και συνέδρια, ζητώντας την κάλυψη του κράτους που θα έρθει τελικά με διάφορες φορο-ελαφρυντικές ρυθμίσεις και με 35 εκατ. ευρώ μέσω του προγράμματος Jessica και άλλα 7 μέσω ΕΣΠΑ.

Το βασικό που έχουν να προσφέρουν οι καλλιτέχνες σε όλη αυτήν την ιστορία είναι το εξής απλό: να κάνουν την δουλειά του ντελάη. Να διαφημίσουν την περιοχή, να την μετατρέψουν σε "in" τουλάχιστον στους κύκλους τους και να ανεβάσουν κι αυτοί με τον τρόπο τους την ζήτηση - και τις αξίες ενοικίου - για τις επερχόμενες κατοικίες που πρόκειται να κτίσει ο Τσάκωνας. Όμως στην πραγματικότητα δεν είναι τόσο απλά τα πράγματα. Αναδημοσιεύοντας από το περιοδικό antiifa barricada:

«Ο μόνος λόγος που δικαιολογεί όλη αυτή την κίνηση (καλλιτεχνών, μπράβων, ακινήτων και κεφαλαίων) στην περιοχή, είναι ότι εκεί δραστηριοποιούνται άλλες πλευρές της οικονομίας. Δραστηριοποιείται η οικονομία του εγκλήματος, που έχοντας έσοδα από οποιεσδήποτε παράνομες επιχειρήσεις (από τζόγο μέχρι γυναίκες και από drugs μέχρι εμπόριο όπλων) βρίσκει ένα προνομιακό πεδίο να «ξεπλύνει» τα μαύρα λεφτά, μετατρέποντάς τα σε νομιμότητες κατάλευκες επιχειρήσεις. Ο τρόπος που αυτό συμβαίνει είναι σχετικά απλός.

Σε ό,τι αφορά τα ακίνητα για παράδειγμα, είναι γνωστό ότι ποτέ δεν πωλούνται στην πραγματική τους αξία. Είναι νόμος της (λευκής πρώτα και κύρια) οικονομίας ότι η αντικειμενική αξία ενός ακινήτου ουδεμία σχέση έχει με την πραγματική. Οπότε, μέσες άκρες, ο καθένας δηλώνει ότι πληρώνει όσα γουστάρει. Είτε μπορεί να αγοράζει εντελώς τσάμπα ακίνητα, μεταπωλώντας τα στη συνέχεια στις πραγματικές τους τιμές και παρουσιάζοντας έτσι νόμιμα κέρδη, είτε για φορολογικούς λόγους να παρουσιάζει διαρκείς

χασούρες, είτε (πράγμα πολύ συνηθισμένο στην ιταλική μαφία) να επιδίδεται σε διαρκείς ανακαινίσεις και ανακατασκευές κτιρίων, τις οποίες όμως κάνουν εταιρείες που ελέγχονται από τον ίδιο και αποδεικνύονται τελικά πολύ κερδοφόρες. Έτσι εν μέρει εξηγείται και το γεγονός πως ιστορικά το οργανωμένο έγκλημα κινείται τόσο στον χώρο του real estate και των κατασκευών, όσο και σε αυτόν της διασκέδασης. Αυτά τα δύο πεδία, αν και ενίοτε είναι διακριτά, πολλές φορές αλληλοτροφοδοτούνται.

Το δεύτερο (το λιγότερο γνωστό) παράδειγμα αφορά την τέχνη ή καλύτερα τα έργα τέχνης. Όσο σουρεαλιστικό κι αν ακούγεται, τα έργα τέχνης είναι το super πεδίο ξεπλύματος. Για τον απλούστατο λόγο ότι στην πραγματικότητα δεν έχουν καμία αντικειμενική αξία. Η κοστολόγησή τους δεν είναι έργο καμιάς εφορίας και κανενός υπουργείου οικονομικών. Αντίθετα, αφορά ένα κλειστό κύκλο "διανοομένων" που ορίζει τι είναι αξίας και τι όχι. Ειδικά σε ό,τι αφορά είτε νέους είτε σχετικά άγνωστους καλλιτέχνες υποθέτει κανείς πως είναι σχετικά εύκολο να εκπιναχθεί η τιμή κάποιου έργου τους. Αρκούν μερικά δημοσιεύματα στα κατάλληλα περιοδικά ή η υιοθεσία τους από

γαλερίστες ή γνωστούς μαικίνες της τέχνης για να γίνουν αυτοί διάσημοι και τα έργα τους περιζήτητα. Όσο για τους "τυχερούς" ή τους

"προνοπτικούς" που ήδη έχουν κάποια από αυτά στην κατοχή τους, αυτοί σε μια νύχτα γίνονται πλούσιοι.»

Μπορεί εδώ κανείς να βάλει την ένσταση ότι εντάξει, αυτά είναι εκτιμήσεις, αν δεν βρεθούν αποδείξεις δεν υπάρχει έγκλημα. Μπορεί να μην υπάρχουν αποδείξεις (ευρέως γνωστές) για το αν αυτοί που λυμαινούνται την περιοχή εδώ και μερικά χρόνια είναι περισσότερο μαφιόζοι και λιγότερο εργολάβοι, υπάρχουν όμως αποδείξεις ότι ακόμα κι έτσι εγκλήματα υπάρχουν, έστω και αν αυτά είναι στο όνομα της "λευκής" οικονομίας. Διαβάζουμε σε ένα άρθρο που είχε δημοσιεύσει η Ελένη Τζιρτζιλάκη από το Δίκτυο Νομαδική Αρχιτεκτονική τον Σεπτέμβριο του 2007 (πρώτο ReMap): «Κάποιος καλλιτέχνης μας είπε ότι όταν πήγε πρώτη φορά στον χώρο που του έδωσαν μέσα ήταν κάποιοι μετανάστες, όταν ξαναπήγε είχαν φύγει. Κάποιοι άλλοι είπαν, ότι για να φύγουν αυτοί που έμεναν μέσα, τους έκοψαν το ρεύμα». Θέλετε κι άλλες αποδείξεις; Καθημερινή 2009 (δεύτερο ReMap) υπό τον τίτλο "Η «σκούπα» της σύγχρονης τέχνης", στο οποίο μεταξύ άλλων αναφέρει: «Συγκεκριμένα, στην οδό Ιάσωνος 26, ο νομάρχης σημειώνει ότι υπάρχουν δωμάτια όπου ζουν στοιβαγμένοι δεκάδες άνθρωποι. Στην Ιάσωνος 26 (τι σύμπτωση) ανακοινώνει η οργάνωση ReMap ότι λειτουργεί, μέχρι τον Οκτώβριο, ο χώρος «Andersen's contemporary». Στην Ιάσωνος 8, χώρο που επισημαίνει και πάλι ο Νομάρχης, διαβάζουμε ότι το ΕΜΣΤ (το γνώριζε η Άννα Καφέτη!) οργάνωσε έκθεση με βίντεο σχετικά με την ιστορία της performance. Και στην Ιάσωνος 5 (γνωστή διεύθυνση κακομοιρίας), μια εικαστική αναφορά στο έργο του Σαίξπηρ «Ονειρο Θερινής Νυχτός», με αρκετούς καλλιτέχνες των βιντεοπροβολών.»

Δεν μπορεί να έρχονται καλλιτέχνες από το εξωτερικό για να συμμετέχουν στο ReMap, να μαθαίνουν τι παίζει και να αποχωρούν - συνέβη φέτος - και να μην ξέρουν οι εγχώριοι. Γνώμη μας είναι ότι όλοι γνωρίζουν, αλλά σε κανένα δεν καίγεται καρφί. Και όχι απλά δεν καίγεται καρφί αλλά έχουν το θράσος να διώχνουν άστεγους και μετανάστες για να "μιλήσουν για αυτούς μέσα από την τέχνη τους". Εντάξει το ξέρουμε, "η τέχνη είναι νεκρή", οι φίλοι της είναι νεκρόφιλοι, αλλά τα ζόμπι είναι σαρκοφάγα!

- 1 - Περιοδικό "antifa barricada", τεύχος 17, "What's that shit"
- 2 - Περιοδικό "taratsa", τεύχος 8, "απ' τον Κεραμεικό και το Μεταξουργείο στο «ΚΜ»"
- 3 - Βλ. για παράδειγμα "Τα παιδιά της γαλαρίας" τεύχος 15, "«Εξευγενίζοντας» του πληβείου, (ορισμένες) διαδικασίες «κυριλοποίησης» στην Αθήνα".

I8_I9_20/IO>/αβερωφ/
/ Φεστιβαλ Γέημ Όβερ/>

στιγμιότυπα

[...] Σχεδία

_ Τραπέζια, δεμένα με τήρη απ, σχηματίζουν μια αυτοσχέδια, ομολογουμένως επίφοβη σκηνή. Ευχαριστούμε την θεατρική ομάδα **buffonata**, για την προσφορά των υποδομών της, που αποδείχτηκαν χρήσιμες καθ'όλη τη διάρκεια του τριημέρου.

[Ένα λάπτοπ πάνω σε μία σκαλωσιά (παίζει το βίντεο του **antifa live**). Σχήμα οξύμωρο.]

Λούφα

/// Στο σύγχρονο κότεργο η λούφα είναι πιο δύσκολη από ποτέ. Οι προτάσεις απ' όσους δουλέψανε ή δουλεύουν σε τέτοιες δουλειές, ήταν μικρές περίτεχνες κινήσεις που υποδουλώνουν πως εργάζεσαι ενώ στην πραγματικότητα ξεπιάνεσαι ή τεμπελιάζεις για σύντομα χρονικά διαστήματα. **Υλικόταπη** ήταν η επιθυμία των εργατών σε τέτοιες δουλειές να διαλύσουν, χρησιμοποιώντας εργαλεία του παλιού παραδείγματος (αξίνες, σφυριά και βαριοπούλες), τα καταρμένα μηχανήματα.

[0 ηλεκτρονικός εργάτης βιώνει την κόπωση της εργασίας στο σώμα του και το μυαλό του. Το σώμα του είναι παρόν μέσα απ' την ακινησία των μελών του, και το μυαλό του επαναλαμβάνει διαρκώς τις ίδιες διαδικασίες]

♠ game

"Live

Το στήσιμο της σκηνής τη μέρα της συναυλίας έμοιαζε υπερπαραγωγή για όσους από μας δεν είχαμε σχέση με το στήσιμο του ήχου. Τα μηχανήματα ερχόντουσαν σε κούτες, βαλίτσες, τσάντες, το ένα μετά το άλλο. Τυλιγμένοι με καλώδια, συνδέοντας βύσματα, και ανεβοκατεβάζοντας την ένταση, οι μουσικοί-ηλεκτρολόγοι-ηχολήπτες-αυτοδίδακτοι κατάφεραν να φέρουν εις πέρας, όλα τα διαφορετικά είδη μουσικής που στέγασε το φεστιβάλ. Δεν είναι τεχνοενοουσιασμός, μα στην περίπτωση της **Tsiri Band**, χωρίς παραμορφώσεις θα μοιάζαν όλα περισσότερο γήινα. Ευχαριστούμε τους **307 Squad** που φέραν μια ανάσα δρομίσιου ραπ σε έναν εντελώς αντιφατικό με αυτό χώρο. Ευχαριστούμε τους **lunapalm** που δεν έχουν ξεκάσει το πανκ και τους **Mickey and Mallory** που ήρθαν τόσο δρόμο για το λάπβ.

[Η κουβέντα της δεύτερης μέρας πραγματοποιήθηκε με μουσική υπόκρουση, σουρεαλιστικής μη γραμμικής μουσικής, στα πλαίσια ψυχολογικού τέστ που διενεργούσαμε για την επίδραση της νόιζ σε πολιτικοποιημένους ακροατές. Το αποτέλεσμα ήταν από ελεγχόμενη αγανάκτηση μέχρι ελαφριά ενόχληση, δείχνοντας μας τελικά πως οι διψασμένοι για γνώση ακροατές, είναι πολύ πιο ψύχραιμοι απέναντι στην αντιξοότητα απ' ότι ο μέσος διανοούμενος.]"

////////////////////Κοκτέηλ

Πανικόβλητοι και ολόκληροι βουτηγμένοι στον πάγο, η έμπρακτη κριτική στο μοχίτο είναι η δυσανάλογη του αποτελέσματος κούραση στη παραγωγή του. Οι επιβλητικές φωσφοριζέ πινακίδες που έδειχναν προς το μπαρ, απ' όλες τις κατευθύνσεις, κόλπο που πρότεινε σύντροφος ψυχολόγος με ειδικευση στο Φρόντ και στην χρήση του στην υποβολή στις διαφημίσεις, βοήθησε στην κατανάλωση αλκοόλ, μα δεν εμπόδισε τους επίδοξους θαμώνες του μπαρ να παραγγέλνουν στα λάθος σημεία. Πως αλλιώς πρέπει να το πούμε? Μπύρα από κει. Ποτό από την άλλη.

Video Games - - -

Το σταντ με τις κονσόλες λειτούργησε και τις τρεις μέρες, αποδεικνύοντας αυτό που εξ αρχής θέλαμε. Αν μια σχετικά κρύα μέρα του οκτώβρη, φτιάξεις ένα σταντ με τέντα, καρτέκλες κοντά την μία στην άλλη, και μηχανήματα που εκπέμπουν θερμότητα, φωτεινά χρώματα και χαζοβιόλικους ήχους, ο κόσμος θα συρρέει να το επισκεφτεί. Ευτυχώς όλοι κοίταγαν τις οθόνες τους, και κανείς δεν ενοχλούσε τον διπλανό του. Το σταντ είχε και μία δεύτερη λειτουργία, και αυτή ήταν η εγκεφαλική πλύση, με σκοπό ένα μέρος του κόσμου να κολλήσει στο σταντ και να είναι πιο άνετη η παρακολούθηση των κουβεντών, του θεατρικού της συναυλίας κτλ, καθώς έτσι θα αποφεύγαμε την κοσμοσυρροή και το ποδοπάτημα.

Ακροβασίες

Το φετινό φεστιβάλ τελείωσε με την παράσταση του **Τσίρκου Κατσιβάτσι**. Ενώ στην αρχή η αμπαξία του κοινού ήταν εκκωφαντική, γρήγορα φάνηκε πως κάποιοι από εμάς μπορούν ακόμη να ενθουσιαστούν με εναέρια ακροβατικά και να γελάσουν με τουρτοπόλεμο. Ο ακαδημαϊκός κλόουν ήταν παραπάνω απ'όσα θα μπορούσαμε ποτέ να έχουμε ζητήσει για τη λήξη του φεστιβάλ.

//////// Το φεστιβάλ του Γκέμμ Όβερ θα επαναληφθεί, καλώς εχόντων των πραγμάτων, και του χρόνου τέτοιο καιρό. Για όσους αναζητούν τις εισηγήσεις αλλά και γενικότερα κάποια καταγραφή του φετινού, στα σημεία διακίνησης θα υπάρχει σύντομα και μία έκδοση με όλο το υλικό, γραπτό και οπτικό από το τριήμερο.

Τις εκδόσεις μας μπορείτε να βρείτε:

στο περίπτερο της πλατείας Εξαρχείων, Σπύρου Τρικούπη και Στουρνάρη

στο περίπτερο της Κάνιγγος, στην αρχή της Ακαδημίας

στο βιβλιοπωλείο "Ναυτίλος", Χαρ. Τρικούπη 28

στο βιβλιοπωλείο "Αλφειός", Χαρ. Τρικούπη 22

στο info της Λέσχης Κατασκώπων 21ου αιώνα, Φερρών 30 και Φυλής στη Βικτώρια, κάθε Πέμπτη 15:30-19:00 και Σάββατο 12:00-16:00

σε στέκια σχολών και τραπεζάκια εξωπανεπιστημιακών στοιχείων.

Από το πανεπιστήμιο στο εικονικό πορνο-επιστήμιο (μέρος β')

Don't sleep. There are games.¹

[Λοιπέχεια από το προηγούμενο τεύχος]

Ένα πρόσφατο ακαδημαϊκό άρθρο (για την ακρίβεια, μεταγραφή ομιλίας από συνέδριο για τα ηλεκτρονικά παιχνίδια), ο συγγραφέας του εξέφραζε την αγανάκτησή του σχετικά με την κατεύθυνση που δείχνει να παίρνει το λεγόμενο gamification και ειδικότερα με τον τρόπο που οι σχεδιαστές των αντίστοιχων εφαρμογών εκμεταλλεύονται τις δυνατότητες πειθούς που τους προσφέρουν τα παιχνίδια (περισσότερες λεπτομέρειες για το gamification μπορούν να βρεθούν στο προηγούμενο τεύχος του Game Over). Αντίθετα απ' ό,τι θα μπορούσε να υποθέσει κανείς από την παραπάνω περιγραφή, η κριτική του δεν εστιάζεται στην «αθέμιτη» χρήση ηλεκτρονικών εφαρμογών για να εντυπωθούν τα κατάλληλα μηνύματα στο μυαλό των παικτών - χρηστών. Η στόχευσή του δείχνει προς την ακριβώς αντίθετη κατεύθυνση. Το gamification, κατά τα λεγόμενά του, βρίσκεται ακόμα σε μια ανώριμη φάση, από την άποψη της ορθής σχεδίασης, τσαλαβουτώντας στα ρηκά νερά απλοϊκών τεχνικών για την προσέλκυση των χρηστών, όπως η απονομή ανταμοιβών κάθε φορά που ο παίκτης επιτυγχάνει έναν στόχο. Αν οι σχεδιαστές θέλουν να κάνουν ακαταμάχητο το μήνυμα που οφείλει να μεταβιβάζει ένα παιχνίδι (και το κατά πόσον ένα τέτοιο μήνυμα πρέπει να υφίσταται δεν τίθεται καν υπό ερώτηση), τότε καλά θα κάνουν να εκμεταλλευτούν πλήρως τη δομή των παιχνιδιών καθώς και τα πολλαπλά επίπεδα λειτουργίας τους. Από τη δημιουργία ενός αισθητικά ελκυστικού κόσμου μέχρι την ενσωμάτωση μιας γοητευτικής αφηγηματικής ροής καθώς και την παροχή της δυνατότητας στους παίκτες να επιστρατεύουν βραχυπρόθεσμες τακτικές και μακροπρόθεσμες στρατηγικές.

Για του λόγου το αληθές, ο ίδιος προσφέρει ένα παράδειγμα ζωής. Όταν η εκστρατεία για τη μείωση της κατανάλωσης junk food στα αμερικάνικα σχολεία απέτυχε, με ολόκληρους κάδους απορριμάτων να γεμίζουν από αδιάθετο υγιεινό φαγητό και τους μαθητές να «εξεγείρονται», απαιτώντας την επαναφορά των αγαπημένων τους cheeseburger, τότε η εταιρεία του έσπευσε σε βοήθεια. Η εφαρμογή που σχεδίασε για να μάθουν οι μαθητές το μήνυμά του(ς) είχε τη μορφή ενός παιχνιδιού, μέσω του οποίου μπορούσαν να αποκτήσουν γνώσεις γύρω από το θερμι-

δικό και διατροφικό περιεχόμενο κάθε τροφής και τις ανάλογες επιπτώσεις της στο σώμα. Φυσικά, με την κατάλληλη, πιο λεπτεπίλεπτη και διακριτική σχεδίαση και όχι μόνο μέσω της επαναληπτικής συσσώρευσης πόντων.

Δεν είναι εδώ ο χώρος για μια βαθύτερη και πιο εκτεταμένη ανάλυση του gamification κι εύλογα θα μπορούσε να αναρωτηθεί κανείς για το λόγο που χρησιμοποιούμε τα παιχνίδια ως σημείο εκκίνησης για να μιλήσουμε για την εκπαίδευση. Μέχρι πολύ πρόσφατα, η παιγνιώδης προσέγγιση του προς εκμάθηση υλικού εθεωρείτο ως (και εκ των πραγμάτων ήταν) εξοβελιστέα πρακτική στα πλαίσια του επίσημου εκπαιδευτικού συστήματος ή εν πάση περιπτώσει κατείχε μόνο περιθωριακή θέση μέσα στις κατάλληλα υποδεδειγμένες ώρες του ημερήσιου προγράμματος. Η παρατηρούμενη σύγκλιση και διαπλοκή μεταξύ παιχνιδιού κι εκπαίδευσης, είτε της ανεπίσημης, μέσω του gamification και του edutainment, είτε ακόμα και της (έστω κι «ανορθόδοξης») επίσημης, όπως οι εξετάσεις εισαγωγής υπό τη μορφή παιχνιδιού που αναφέρθηκαν στο πρώτο μέρος του άρθρου, συνιστά μια ανεπίσημη προς το παρόν μεταβολή. Ωστόσο, δεν παύει να είναι ενδεικτική ευρύτερων μετατοπίσεων στο πεδίο της εκπαίδευσης και όχι μόνο. Τέτοιου είδους αλλαγές σε μεθοδολογίες και πρακτικές, που από πρώτη ματιά ενδεχομένως φαντάζουν ασήμαντες και τετριμμένες, μπορούν να αποτελέσουν ένα πρισματικό σημείο διαμέσου του οποίου διαθλώνται στις συνιστώσες τους κατά πολύ ευρύτερα και βαρύνουσας σημασίας δίκτυα σημασιοδοτήσεων, ρυθμίσεων και κανονικοτήτων. Κατ' αυτή την έννοια, συνιστούν και τόπους συμπίκνωσης και τομής εξελικτικών γραμμών γραμμών που μας έρχονται από το παρελθόν όσο και αφητηρίες ανάλυσης και ψηλάφησης δυνατοτήτων που διανοίγονται προς το μέλλον.

Πριν στρέψουμε το βλέμμα μας προς το μέλλον, σε αυτό το σημείο θα ήταν χρήσιμο να υπενθυμίσουμε ορισμένα πράγματα για την ιστορική καταγωγή του πανεπιστημίου, προβαίνοντας αναγκαστικά σε ορισμένες γενικεύσεις και σχηματισμούς. Η ιστορία του υπάρχοντος (αν και αποδιαρθρούμενου)

μοντέλου του πανεπιστημίου μετράει μόλις λίγες δεκαετίες ζωής. Για την ακρίβεια, αυτό που οι περισσότεροι σήμερα βιώνουν ή έχουν βιώσει ως μαζικό και βιομηχανικό εκπαιδευτικό σύστημα έχει ως γενέθλια χρονολογία του τις δεκαετίες αμέσως μετά τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο. Κατά τη διάρκεια του 19ου αιώνα, ο θεσμός του πανεπιστημίου διαπνεόταν ακόμα από τις αντιλήψεις του κλασσικού αστικού φιλελευθερισμού ο οποίος αρεσκοτόταν να κατανοεί τον εαυτό του ως αποκρυστάλλωση ενός εναρμονιστικού και συνθετικού ιδεώδους. Σύμφωνα με αυτό το ιδεώδες, ο κόσμος εξακολουθούσε να αποτελεί μια εύτακτη και έλλογα προσβάσιμη ολότητα η οποία όφειλε να κατανοηθεί μέσω της επιστράτευσης των επιστημών. Το σημείο αυτό έχει τη σημασία του, καθώς τότε, ιδίως στη Γερμανία (μήτρα αυτού του μοντέλου), δεν είχαν κοπάσει πλήρως οι διαμάχες γύρω από το θρησκευτικό ζήτημα, όπως γίνεται εύκολα αντιληπτό ακόμα και με μία επί τροχάδην ανάγνωση στοχαστών όπως ο Μαρξ ή ο Νίτσε. Εδώ βρίσκεται η αρχή του χουμπολιτανού διαχωρισμού ανάμεσα σε επιστήμες του πνεύματος (Geisteswissenschaften) και επιστήμες της φύσης (Naturwissenschaften), ενός διαχωρισμού που ωστόσο δεν υπονοούσε την ύπαρξη στεγανών ανάμεσα σε αυτές τις δύο σφαίρες. Και οι δύο υπάγονταν στην επικράτεια του Ορθού Λόγου, που με την κατάλληλη άσκηση και πειθαρχία μπορεί να συναγάγει από πρώτες αρχές αναντίρρητα αποτελέσματα. Καθήκον της πανεπιστημιακής διδασκαλίας ήταν να αναδειξει την ενότητα τους. Αυτά σε ένα πιο φιλοσοφικό επίπεδο. Αν θέλουμε να κάνουμε τις αντίστοιχες πολιτικές και κοινωνικές αναγωγές, θα μπορούσαμε να πούμε ότι κυρίαρχη ήταν η ιδεολογική λειτουργία του πανεπιστημίου προς διπλή κατεύθυνση. Προς το εσωτερικό κάθε κράτους, το επιδιωκόμενο ήταν η μόρφωση του αστού πολίτη, ενώ προς το εξωτερικό, η σφυρηλάτηση μιας εθνικής ταυτότητας και η ανάδειξη της ιστορικής συνέχειας του έθνους, από τη στιγμή που είχαν καταρρεύσει ήδη ή βρίσκονταν υπό κατάρρευση οι ενοποιήσεις και οι διαχωρισμοί στη βάση θρησκευτικών πεποιθήσεων.

Το κατά βάση ελιτίστικο μοντέλο του 19ου αιώνα, με την περιορισμένη πρόσβαση στο πανεπιστήμιο και με τη διακριτική απόσταση που αυτό τηρούσε απέναντι στις πρακτικές της μανιφακτούρας, φαντάζει ξένο και ανοίκειο, αν ως μέτρο αναφοράς έχει κανείς το υπάρχον μοντέλο. Η πραγματικά μεγάλη τομή που φέρνει το εκπαιδευτικό σύστημα εν συνόλω και το πανεπιστήμιο ειδικότερα εγγύτερα προς τη σημερινή του δομή συντελέστηκε στις αρχές του 20ου αιώνα. Όχι τυχαία, συνέπεσε με την αναδιοργάνωση της παραγωγής στη λογική του φορντικού εργοστασίου και στη βάση της ταιλορικής μεθοδολογίας οργάνωσης της εργασίας. Τη στιγμή που οι μηχανές της μαζικής παραγωγής και οι συμπεριφορές της μαζικής κατανάλωσης έπαιρναν μπρος, ο κλασσικός αστικός φιλελευθερισμός με τα αριστοκρατικά του κατάλοιπα υποχωρεί για να δώσει τη θέση του σε αυτόν της μαζικής δημοκρατίας. Καθώς σταδιακά κυριαρχεί ένα αναλυτικό και

συνδυαστικό σχήμα σκέψης, τα μεγάλα και ολοποικτικά συστήματα του προηγούμενου αιώνα χάνουν την αίγλη τους. Το Όλο πλέον οφείλει να συλλαμβάνεται μέσω της κατάταξής του σε μια μάζα από εναλλάγματα και κατ' αρχήν ισότιμα στοιχεία. Η φιγούρα του πολίτη των ίσων δικαιωμάτων απέναντι σε ένα απρόσωπο, ορθολογικό και γραφειοκρατικά οργανωμένο κράτος κάνει την εμφάνισή του εδώ. Στο πεδίο της παραγωγής, η γνώση του μάστορα μεταφέρεται στο σχεδιαστήριο του εργοστασίου και στο εργαστήριο του πανεπιστημίου.

*Αξι-
ζει* να σημειωθεί εδώ ότι σε προ-ταϊλορικές μορφές οργάνωσης της εργασίας, η εκπαίδευση των εργατών και η μετάδοση γνώσεων δεν γινόταν αποκλειστικά μέσα από μια διαδικασία εμπειρικής μάθησης στον χώρο εργασίας. Ο αριθμός των εργατικών θεσμών και οργάνωσεων εκπαίδευσης που αναλάμβαναν την κοινοποίηση επιστημονικών ανακαλύψεων και τη σύνδεσή τους με πρακτικές στον χώρο εργασίας δεν ήταν διόλου αμελητέος. Από αυτό το σημείο και πέρα όμως, το πανεπιστήμιο αναλαμβάνει ξεκάθαρα τα νήια και οργανώνεται όλο και περισσότερο γύρω από τη λογική του εργοστασίου, με προφανή το ρόλο που καλείται να παίξει στο διαχωρισμό χειρωνακτικής και διανοητικής εργασίας. Κατάταξη των γνωστικών πεδίων σε όλο και αυξανόμενους επιμέρους κλάδους, αυστηρή οργάνωση του προγράμματος, απρόσωπη και «αξιοκρατική» αντιμετώπιση των μαθητευομένων με βάση ενιαία και ομοιογενή κριτήρια, φιλτράρισμα, κανονικοποίηση και κατηγοριοποίηση των φοιτητών ανάλογα της αποδοτικότητάς τους (που επί της ουσίας μεταφράζεται ως ικανότητα προσαρμογής σε μια πειθαρχική διαδικασία) κ.ο.κ.

Πρακτική της βαθμολόγησης, ως μέθοδος μέτρησης της αποδοτικότητας, πέρα από τον σαφή πειθαρχικό της ρόλο, είχε κι ένα ισχυρό (αν και περισσότερο αφανές πλέον) ιδεολογικό φορτίο. Όσο κι αν φαίνεται περιεργό σήμερα, η έννοια της νομοσύνης (και δη της μετρήσιμης) δεν κατάγεται από τον κλάδο της ψυχολογίας, αλλά από αυτόν της βιολογίας. Ήταν οι εξελικτικοί βιολόγοι αυτοί που πρώτοι έκαναν χρήση του συγκεκριμένου όρου (intelligence) στην προσπάθειά τους να εντάξουν σε μια ενιαία κατηγορία και κλίμακα τα ζώα και τον άνθρωπο. Σε μια ανταγωνιστική φύση όπου κάθε οργανισμός βρίσκεται υπό τη συνεχή πίεση της επιβίωσης, αυτό που διαχωρίζει τα επιτυχημένα από τα αποτυχημένα είδη είναι ο βαθμός της ευφυΐας τους που όμως σε όλα παραμένει της ίδιας ποιότητας. Δεν είναι δύσκολο να μαντέψει κανείς τη λογική προέκταση αυτού του σχήματος. Ο δείκτης νομοσύνης ενός ανθρώπου (υποτίθεται ότι) μετρούσε τις ικανότητες προσαρμοστικότητας του και τις δυνατότητες ανέλιξής του στην κοινωνική ιεραρχία. Το μεγάλο πειραματικό εργαστήριο εφαρμογής τέτοιου είδους μετρήσεων δεν ήταν άλλο από το μαζικό και υποχρεωτικό εκπαιδευτικό σύστημα.

Περίμενη σημαντική αναδιάρθρωση του πανεπιστημίου, της οποίας οι αναταράξεις συνεχίζονται μέχρι σήμερα, ξεκίνησε τις δεκαετίες του 60 και του 70, συμβαδίζοντας και πάλι με μια εξίσου βαθιά αναδιοργάνωση στις μεθόδους παραγωγής, μετά την εισαγωγή των τεχνολογιών της ρομποτικής, της πληροφορικής και των τηλεπικοινωνιακών δικτύων². Οι διευρυμένες αντιστάσεις εκείνων των δεκαετιών, στο στόχαστρο των οποίων μπήκαν και όλοι οι πειθαρχικοί θεσμοί και οι πρακτικές του εγκλεισμού, σε συνδυασμό με την κεντρικότητα που λαμβάνει η υψηλή τεχνολογία για τις επιχειρήσεις έντασης κεφαλαίου (για τις οποίες η ανθρώπινη εργασία, εξειδικευμένη και ανειδίκευτη, παίζει ακόμα μεγαλύτερο ρόλο) έκαναν φανερή την αδυναμία του προηγούμενου μοντέλου να λειτουργήσει ως αυτό που απλά λέγεται μηχανισμός αναπαραγωγής της εργατικής δύναμης. Ακόμα και στο γνωσιολογικό επίπεδο, η αντίληψη που θέλει τον εργάτη να εξασφαλίζει ένα αξιόπιστο σώμα γνώσεων μετά από μερικά χρόνια εκπαίδευσης σε συγκεκριμένη ηλικία αδυνατεί να συμβαδίσει με την απαίτηση της πολυλειτουργικότητας στους εργασιακούς χώρους και της συνεχούς επανεκπαίδευσης.

Απέναντι σε αυτές τις προκλήσεις, η απάντηση του κράτους δεν ήταν η επιμονή σε παλιές συνταγές. Ενώ φαινομενικά αποσύρεται από τον ρόλο του κεντρικού διαχειριστή ενός μονολιθικού και γραφειοκρατικά οργανωμένου θεσμού εκπαίδευσης που απορροφά τεράστια κονδύλια, την ίδια στιγμή συναρτά άμεσα την (ενίοτε κατακερματισμένη και όχι λιγότερο κρατική) χρηματοδότηση των πανεπιστημίων με σκληρά κριτήρια οικονομικής αποδοτικότητας. Έτσι εισάγεται κι ένα μέτρο αυτοπειθαρχίας τους. Με τις εξής δύο συνέπειες. Από τη μία, μετατρέπονται στους κατεξοχήν τόπους φτηνής ερευνητικής εργασίας που έχουν την πολυτέλεια να δοκιμάζουν ακριβές τεχνολογικές ιδέες, πριν αυτές βγουν στην αγορά μέσω των θυγατρικών τους spin-off. Από την άλλη, το κόστος της εκπαιδευτικής τους λειτουργίας

συρρικνώνεται (μέσω της περαιτέρω τυποποίησης της και της απίσχνανσης των αντίστοιχων δομών) και σταδιακά μεταφέρεται προς τους ίδιους τους εκπαιδευόμενους, ως επένδυση που οφείλουν να κάνουν στο γνωσιακό τους κεφάλαιο. Πρόκειται για εξελίξεις που δεν επιβλήθηκαν μόνο με το βαρύ χέρι της καταστολής, αλλά και με το βαμβακερό άγγιγμα της ιδεολογίας. Ανάμεσα στ' άλλα, την δική τους παρακμή μέσα στα πανεπιστήμια γνωρίζουν και οι παραδοσιακές πειθαρχικές τους μέθοδοι. Στη λογική της διαβίου μάθησης, ο εγκλεισμός ενός δικτυωμένου εκπαιδευόμενου μέσα σε τέσσερις τοίχους, αν και συχνά αυτο-επιβαλλόμενος, στην πράξη έχει καταστεί πλέον περιττός. Και το εκ των προτέρων ντρεσάρισμά μου μέσα από πρακτικές μαζικής και ομοιογενούς αξιολόγησης μοιάζει όλο και περισσότερο με παρωχημένη πρακτική και κατάλοιπο του φορντικού παρελθόντος. Στη μετα-φορντική συνθήκη της ακραίας εξατομίκευσης, η πρόληψη δια της εσωτερίκευσης φαντάζει πιο αποδοτική.

Θα κλείσουμε κάνοντας μια σύνδεση με τα MOOC (massive open online courses) που αναφέραμε στο πρώτο μέρος του άρθρου και με το gamification με το οποίο ξεκινήσαμε αυτό το μέρος. Συχνά - πυκνά, τόσο τα MOOC όσο και το gamification αντιμετωπίζονται ως επαναστατικές ριζικές εντός ενός αγκυλωμένου εκπαιδευτικού συστήματος που θα το απαλλάξουν από τους περιορισμούς που επιβάλλει (γεωγραφικούς, οικονομικούς, κοινωνικούς κτλ) και που θα μετατρέψουν τη μάθηση σε μια ευχάριστη διαδικασία. Για το κατά πόσον το υπάρχον εκπαιδευτικό σύστημα είναι αγκυλωμένο, δεν θα διατυπώσουμε αμφιβολίες. Ωστόσο, βλέποντάς το στην ιστορική του εξέλιξη, οφείλουμε να κάνουμε μερικές ερωτήσεις. Όταν ένα συγκεκριμένο εκπαιδευτικό υλικό παρέχεται σε δόσεις, ακριβώς το ίδιο, σε δυνητικά χιλιάδες «καταναλωτές», μπορούμε να μιλήσουμε για μια διαδικασία τυποποίησης και μηχανοποίησης της εκπαιδευτικής διαδικασίας; Όταν τώρα ο καταναλωτής του αυτο-εκπαιδευεται μπροστά από μια οθόνη για να αποκτήσει γνώσεις που θα του χρειαστούν στην αγορά εργασίας, ακόμα κι αν δεν καταβάλλει κανένα τίμημα, μπορούμε να πούμε ότι σταδιακά αναλαμβάνει ο ίδιος το κόστος της εκπαίδευσής του; Όταν στη συνέχεια καλείται να βαθμολογήσει ο ίδιος γραπτά των διαδικτυακών συμφοιτητών του (έχει γίνει κι αυτό), τότε μιλάμε για χαλάρωση της πειθαρχίας ή για επίταση του ελέγχου; Κι αν όλα τα παραπάνω δεν συνοδεύονται από το κνούτο του δασκάλου, αλλά από την ηδονική έξαψη του gaming, πόσο απέχει αυτό από έναν ιδιότυπο μαζοχισμό;

Σημειώσεις

¹ Παράφραση του "Don't sleep. There are snakes." Παιγνιώδης φράση που χρησιμοποιούν συχνά, αντί του τυπικού καληνυχτίσματος, μέλη της φυλής των Πιρακά του Αμαζονίου. Βλ. το ομώνυμο βιβλίο.

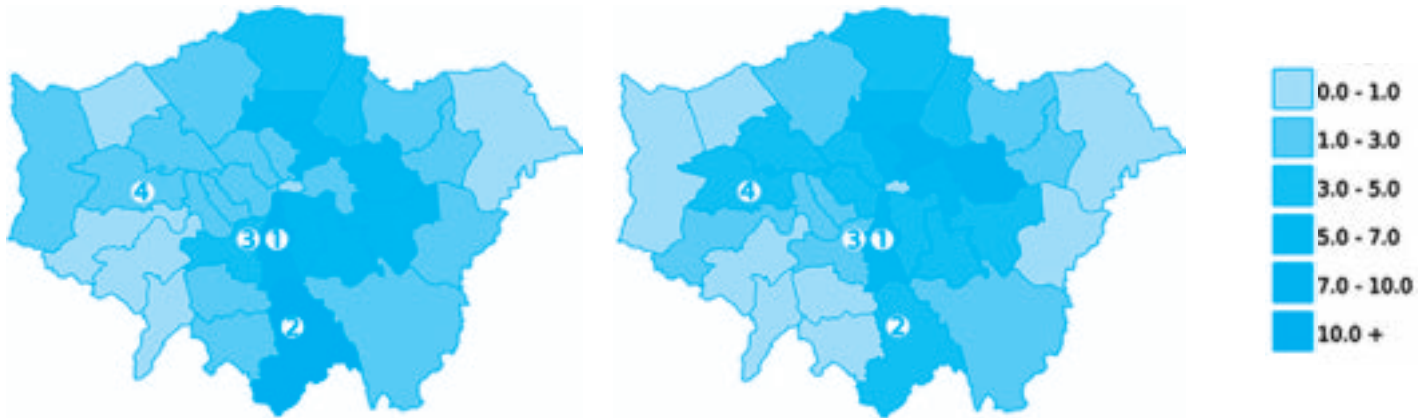
² Μία μικρότερη είχε προηγηθεί τα χρόνια αμέσως μετά τον δεύτερο παγκόσμιο, όταν κι έλαβε χώρα η πραγματική μαζικοποίηση του πανεπιστημίου.

ΠΡΟΡΟΜΟΙ ΜΙΑΣ ΕΞΕΓΕΡΣΗΣ

Στο προηγούμενο τεύχος, κάναμε μια σύντομη αναφορά στην θεωρία συστημάτων, στην καταγωγή της μέσα από τα ερευνητικά εργαστήρια του δεύτερου παγκοσμίου πολέμου, στην συμβολή της στην γενικότερη αλλαγή των αντιλήψεων των ειδικών των αφεντικών από το '70 και μετά. Καταλήγαμε σε ένα όχι και τόσο επεξηγηματικό σχόλιο όσον αφορά την τάση της μηχανοποίησης σε επιστημονικό και όχι μόνο επίπεδο. Σε αυτό το τεύχος, θα κάνουμε ένα άλμα στο χρόνο και θα ερθούμε στο σήμερα για να δείξουμε ένα παράδειγμα που φωτίζει λίγο παραπάνω το σχόλιο της μηχανοποίησης του προηγούμενου τεύχους και δείχνει προς τα πού κοιτούν οι ειδικοί των αφεντικών. Βλέψεις οι οποίες μπορεί κανείς να τις διακρίνει από τα χρόνια της Κυβερνητικής της δεκαετίας του '40.

Ο λόγος για την ανάπτυξη ενός μαθηματικού μοντέλου προσομοίωσης των εξεγέρσεων του Λονδίνου. Το εν λόγω μοντέλο παρουσιάστηκε από το τμήμα "επιστημών ασφάλειας και εγκλήματος" του University College London και αποτελεί ένα ακόμα απόκτημα της συλλογής του ερευνητικού κέντρου CASA (Center of Advanced Spatial Analysis) του UCL, ανάμεσα σε άλλα μαθηματικά μοντέλα που προβλέπουν το ένα ή το άλλο μέσα σε μια αστική περιοχή. Στόχος και σε αυτό το μοντέλο είναι η ανάπτυξη μιας μαθηματικής φόρμουλας κατάλληλα αλγοριθμοποιημένης, που θα είναι σε θέση να προβλέπει την όξυνση μιας αντίστοιχης εξέγερσης και θα δίνει την δυνατότητα στην αστυνομία να αντιδράει γρήγορα και αποτελεσματικά, πριν ξεφύγει η κατάσταση όπως συνέβη τον Αύγουστο του '11.

Ένα ιδεατό σχήμα της μοντελοποίησης πραγματικών καταστάσεων έχει ως εξής: πρώτα συλλέγονται όλες οι πληροφορίες, τα στατιστικά δεδομένα και ό,τι άλλο μπορεί να φανεί χρήσιμο όσον αφορά το φαινόμενο που μελετάται. Στη συνέχεια, επιλέγεται το σύστημα αναφοράς (πχ. εξεγερμένοι - αστυνομικοί) και τα υπόλοιπα συστήματα που επιδρούν σε αυτό με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία και τις επιλογές των ερευνητών (πχ. χωροταξία της πόλης, προσβασιμότητα κλπ). Διατυπώνονται οι βασικές συναρτήσεις με βάση τις οποίες μοντελοποιούνται οι σχέσεις

μεταξύ των μερών του συστήματος (πχ. οι κινήσεις των μεμονωμένων διαδηλωτών με βάση την κατεύθυνση του πλήθους, οι αλληλεπιδράσεις με την αστυνομία κλπ). Και τέλος, όλο αυτό παίρνει μια αλγοριθμική μορφή, ώστε να γίνει δυνατή η εκτέλεση της εφαρμογής στον υπολογιστή, να εκτιμηθούν τα αποτελέσματα του μοντέλου και να φανεί αν τελικά προσομοιάζει όντως την πραγματικότητα ή βρίσκεται εντελώς αλλού σε σχέση με το τί συμβαίνει σε τέτοιες περιπτώσεις.

Ο Toby Davies, ένας εκ των ερευνητών που ανέπτυξαν το συγκεκριμένο μοντέλο, δήλωσε ότι οι εξεγέρσεις είναι σπάνια γεγονότα και είναι πολύ δύσκολο να προβλεφτεί η εξέλιξή τους. Κατά συνέπεια, ένα από τα κύρια στρατηγικά θέματα που προέκυψαν ως βασικό μέλημα για την αστυνομία, κατά την διάρκεια των ταραχών του 2011 στο Λονδίνο, ήταν το πότε και το πού έπρεπε να αναπτύξει τους πόρους της και πόσοι αστυνομικοί χρειαζόνταν για να ελέγξουν την κατάσταση. Η δήλωση αυτή μας οδηγεί αναπόφευκτα στο να πούμε τρία πράγματα πάνω σε αυτό. Πρώτον η αλλοτρίωση του επαγγέλματος μπορεί να οδηγήσει κάποιον στο σημείο να αντιμετωπίζει την κοινωνική υποδομή μιας χώρας, τα τάγματα ασφαλείας της δημόσιας τάξης και τις πηγές εσόδων μιας επιχειρήσεις με τον ίδιο ακριβώς τρόπο: σαν "πόρους" [resources]. Άλλωστε, μετά από χρόνια τριβής μπροστά από αλληλουχίες μαθηματικών συμβόλων και χορούς ψηφιακών εικονοστοιχείων τί διαφορά έχει αν αυτά προσομοιάζουν το ένα ή το άλλο πράγμα (λες και διαφέρουν οι συνταγές των συναρτήσεων...). Δεύτερο αξιοσημείωτο γεγονός: ούτε λόγος για τα κοινωνικά προβλήματα που ενδέχεται να οδήγησαν στην εξέγερση του 2011. Αλλά απ' την άλλη τί θα είχαν να πουν στους μπάτσους αν περιορίζονταν στο απλό και κατανοητό: σταματάτε να πυροβολείτε υπόπτους στον δρόμο άμα δεν θέλετε εξεγέρσεις! Αλλού όμως είναι τα λεφτά και ένα ερευνητικό κέντρο με την σφραγίδα του UCL και με γενναίες κρατικές χρηματοδοτήσεις πρέπει να έχει να επιδείξει έργο. Τρίτο και τελευταίο: είναι καθαρά και ξάστερα μπάτσοι! Και το χειρότερο, δεν φαίνεται να ενοχλεί κανέναν.

Ο αριστερός χάρτης αναπαριστά τα "επίπεδα" της εξέγερσης με βάση τα πραγματικά στοιχεία, ενώ ο δεξιός αποτυπώνει τις προβλέψεις του μοντέλου για τις ίδιες περιοχές. Δεν υπάρχει και ιδιαίτερη ταύτιση των αποτελεσμάτων, αλλά και αυτή που υπάρχει θεωρείται αρκετή για την αξιοπιστία του μοντέλου.

Με αφορμή τους αδερφούς Τσαρνάεφ, η Αμερική εισάγει μία νέα ορολογία για την τρομοκρατία, αυτή του self radicalized terrorist. Ο όρος αυτός είναι ιδιαίτερα θεαματικός στα αγγλικά, καθώς έρχεται να προστεθεί σε ένα ολόκληρο λεξιλόγιο που εμπλουτίζεται διαρκώς μετά την 11/9. Από το Homeland Security μέχρι τον Self Radicalized Τρομοκράτη, λίγες εξηγήσεις δίνονται για το εύρος των συμπεριφορών και των εκτάκτων αναγκών που περιγράφουν τέτοιες λεξιλογικές συνθέσεις. Ας αποδοθεί λοιπόν: ο αυταριζοσπαστικοποιημένος τρομοκράτης είναι το νέο απόκτημα της ιδεολογικού οπλοστασίου της αμερικής ενάντια στην ισλαμική τρομοκρατία.

self radicalized terror

Όταν τρομοκράτες ριζοσπαστικοποιούνται «από μόνοι τους», ή αλλιώς μέσω Ίντερνετ..

Ο όρος δεν είναι παράλογος μόνο με όρους απόδοσης στην ελληνική. Είναι παράλογος από την αρχή μέχρι το τέλος (της λογικής σκέψης) σε κάθε πιθανή γλώσσα που εκφράζεται. Τι θέλει να δείξει η αυτοπάθεια που προστίθεται μπροστά από την λέξη ριζοσπαστικοποίηση; Διότι κάνει έναν πρωτόγνωρο, για τα δεδομένα της ιστορικής αξιολόγησης του πως γεννιέται τελικά ένας «τρομοκράτης», διαχωρισμό. Χωρίζει την τρομοκρατία σε αυτήν που υποκινείται (κάτι που έχει πλούσιο ιστορικό παρελθόν όχι μόνο στις ΗΠΑ) και σε αυτήν στην οποία κανείς υποκύπτει. Ενώ τα δημοσιεύματα γύρω από την έννοια αυτή είναι στο μεγαλύτερο τους βαθμό πληροφορία και όχι ανάλυση, έχει ενδιαφέρον να αναφέρουμε περαιτέρω τι ακριβώς περιγράφει αυτός ο χαρακτηρισμός στο παράδειγμα των αδερφών Τσαρνάεφ, ακόμη κι αν είναι απλά ένα χιτάκι της αμερικανικής δημόσιας τάξης.

Σε τι διαφέρει ένας φαινομενικά απλός, καθημερινός τρομοκράτης, από έναν self-radicalized, έτσι ώστε να δικαιολογείται το άγχος του ορισμού; Ο όρος αυτός έχει ένα ενδιαφέρον, πρώτα γιατί προσδιορίζεται άμεσα από τις νέες τεχνολογίες, στο πυρήνα της μιντιακής κάλυψης του γεγονότος. Για να μην πολυλογούμε, σύμφωνα με τα αμερικανικά μίντια, self radicalized είναι οι τρομοκράτες που ξεφεύγουν από την ιδεολογική κατάρτιση των mainstream τρομοκρατών (βλέπε Al Qaeda) και δεν έχουν άμεσες χωροχρονικές σχέσεις με οργανώσεις και φυσικά πρόσωπα. Ωστόσο αποκτούν σταδιακά την «τρομοκρατική τάση» και ταυτότητα από μόνοι τους, μέσω της έντονης ιντερνετικής τους ενασχόλησης με το Ισλάμ, μέχρι το σημείο να ταχθούν και να φέρουν εις πέρας κάποια τρομοκρατική ενέργεια, τις λεπτομέρειες για τη διεκπεραίωση της οποίας επίσης έχουν διδαχθεί ιντερνετικά. Πρόκειται δηλαδή για φιγούρες που είχαν σαφώς - κάπου στο πίσω μέρος - ένα γόνιμο για την ιδεολογία υπόβαθρο που δικαιολογεί τέτοιες διαθέσεις (πχ τσετσένοι), και μέσα από τον πλούτο και την έκθεση στην πληροφορία που υπάρχει στον κυβερνοχώρο και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, τάχθηκαν στην τζιχάντ και την τρομοκρατία. Η διαφορά τους από τον κλασικό τρομοκράτη: Οι ίδιοι, μέσα από εξονυχιστικό search, τα κατάλληλα βίντεο και τις κατάλληλες σελίδες στο facebook, πείσανε εαυτόν πως

η μόνη λύση είναι να ζωστούν βόμβες και να ανατινάξουν κάτι, κάπου, κάπως. Αν ήθελε κανείς να πάει παραπέρα, ο πθικός αυτουργός τελικά είναι το μέσο, το Ίντερνετ. Αλλά αυτό, φυσικά, δεν στέκει στην ποινική αντιμετώπιση, εξού και η αυτοπάθεια. Δεν είναι cyber radicalized, είναι self radicalized. Ο λόγος που δεν επεκτεινόμαστε στα πιο λεπτομερή προφίλ των «τρομοκρατών» αυτών είναι επειδή τα ίδια τα μίντια δεν επέλεξαν - και δεν θα είχαν στοιχεία για να το κάνουν, άλλωστε - να ριζούν το βάρος τους εκεί. Τα αμερικανικά μίντια δεν ανέφεραν τόσο την καταγωγή των δύο «τρομοκρατών» με όρους κοινωνικής συγκρότησης, όσο την πορεία τους μέσα στο Ίντερνετ και πως αυτή ξεκίνησε σιγά σιγά να επηρεάζει την καθημερινότητά τους. Αυτό που τονίστηκε, ήταν η διαδικασία, μέσα από τα στοιχεία και τα uploads τους στα προφίλ τους, που έδειχνε πως οι αδερφοί Τσαρνάεφ μετατράπηκαν από «απλοί μετανάστες» σε ισλαμιστές τρομοκράτες, στη κυριολεξία σε μερικές νύχτες. Σημασία είχε η διαδικασία αυτής της ριζοσπαστικοποίησης. Η οποία, έγινε σαφές, πως μεσολαβήθηκε πλήρως από τα νέα τεχνολογικά μέσα και το διαδίκτυο.

Άλλος ένας θεαματικός τρόπος να εκφραστεί το «κανείς δεν είναι ασφαλής». Τα ξεσπάσματα τέτοιων υποκειμένων δεν είναι αναμενόμενα, δεν προβλέπονται. Για αυτό και

έχουν μαζευτεί πολλοί, με πολλά διαφορετικά κίνητρα, ιδεολογίες και φαντασιώσεις, που απασχολούν την μιντιακή καθημερινότητα. Μια δεκαετία μετά την εμφάνιση της ισλαμικής τρομοκρατίας, το Απρόβλεπτο συνεχίζει να παίζει κεντρικό ρόλο. Μόνο που πλέον έχει άλλον ένα σύμμαχο. Το ακανές περιβάλλον της διάχυσης τέτοιων ιδεών. Τον κυβερνοχώρο. Η ατζέντα της Αμερικής για την τρομοκρατία χωράει περισσότερο social media και YouTube, απ' ό,τι μπορεί να φανταστεί ο πιο «αθώος» χρήστης που επικαλείται την επαναστατικότητα τους. Τι επικράτησε για τους αδερφούς Τσαρνάεφ; Η πρόσβαση τους σε μουσουλμανικά φόρουμ και βιντεάκια για το Ισλάμ και η ικανότητα των ίδιων να αναπαράγουν στο κυβερνοχώρο απόψεις και προφίλ είναι τα αποδεικτικά στοιχεία για την ενοχή τους, για τις τρομοκρατικές, αν όχι ισλαμικές, τάσεις τους, που βρήκαν εύφορο, ανεξέλεγκτο έδαφος για να καλλιεργηθούν.

Κανείς δεν είναι ασφαλής. Οι ιντερνετικές βάσεις δεδομένων είναι θεατές από τον καθένα και μπορούν πλέον να αποτελέσουν, ακόμα και στις πιο προφορικές, τύπου sms, διαστάσεις τους, τα αποδεικτικά στοιχεία για την ποινική δίωξη «τάσεων» που πολύ πιθανόν, όπως στην περίπτωση των αδερφών Τσαρνάεφ, να γίνουν

και πράξεις. Ο χρόνος συμπυκνώνεται και τέτοιου είδους, μικρού ή μεγαλύτερου βεληνεκού παρακαταθήκης είναι απίστευτα χρήσιμες για το κράτος, όταν αυτό επιλέγει να βάλει πήχυ στην δίωξη του τι μπορεί κανείς να λέει, να διαβάσει, αν αποθηκεύει, και τελικά να κάνει μέσα από το διαδίκτυο.

Οι αδερφοί Τσαρνάεφ ήταν τελικά, έφηβοι τρομοκράτες, τον ζήλο των οποίων δεν χρειάστηκε να εμφυσήσει καμία σπιβαρή ισλαμιστική οργάνωση. Δεν χρειάστηκε να τους προσεγγίσει και να τους πείσει κανείς. Σύμφωνα με τις αμερικανικές αρχές, οι ίδιοι επισκέφθηκαν τις λάθος σελίδες, έγιναν μέλη στις λάθος ιντερνετικές κοινότητες, φανατίστηκαν με τις λάθος επικίνδυνες ιδέες. 14 χρόνια μετά τη σφαγή του λυκείου του columbine, όπου μαθητές με ψυχολογικά παράγγελνα με άνεση αυτόματα μέσω ίντερνετ και γάζωναν τους συμμαθητές τους, η Αμερική συνεχίζει να αναδεικνύει το ρόλο του διαδικτύου στην βία και την αντιμετώπιση της από το κράτος. Και κάνει πολύ καλή δουλειά σε αυτόν τον τομέα. Μία δουλειά που, αν και σε τέτοιους φαντεζί όρους μοιάζει κωμική, θα φανεί ιδιαίτερα χρήσιμη στην διαχείριση των νέων μέσων και των χρηστών τους από τον νέο ολοκληρωτισμό.

Πρωί στην Πατσίωιν

Είναι 8 το πρωί και περπατάω βαριεστημένα στη Πατσίωιν, πηγαίνοντας για δουλειά, όταν βρίσκομαι μπροστά σε αυτόν τον απροσδόκωτο συνδυασμό γεγονότων:

Μέσα ένα απαστράπτον φαρμακείο, η ιδιοκτήτρια σκουπίζει σχολαστικά το ήδη πεντακάθαρο πάτωμα. Σε μια οθόνη στη βιτρίνα του μαγαζιού, εκατοντάδες άνθρωποι, ντυμένοι με μπλε και άσπρα ρούχα σκουπίζουν με συγχρονισμένη μανία ένα γιγάντιο δόντι, υποδουμένοι τις γαλανόλευκες τρίχες μιας διαφημιζόμενης ελληνικής οδοντόβουρτσας. Αριστερά μου, έξω από το μαγαζί, μια εργάτρια του δήμου πηγαίνει σκουπίζοντας το πεζοδρόμιο και μαζεύοντας κουτάκια και περιτυλίγματα κρουασάν. Και δέκα μέτρα πιο κάτω, στη στάση του λεωφορείου στην πλατεία Αμερικής, μπάτσοι μαζί με μερικούς σφίχτες με πολιτικά, επιδίδονται στην καθημερινή πρωινή "σκούπα" όσον σκουρόχρωμων περιμένουν να πάνε για δουλειά.

Όλοι συνεχίζουν να περπατούν κοιτάζοντας αδιάφορα, ενώ την ίδια στιγμή στο μυαλό μου αναβοσβήνουν μερικές από τις χίλιες λέξεις που θα αντιστοιχούσαν στην εικόνα που μόλις είδα (ή αλλιώς, στις πολλές εικόνες που συνδέθηκαν με την ίδια φαινομενικά λέξη): σουρεαλισμός, σύμπτωση, καθαριότητα, σκούπα, ανελέητο πρωινό ξύπνημα, κακοπληρωμένη δουλειά, τρόλλεϋ, βιτρίνα, θέαμα, αποχαύνωση, οδοντόβουρτσα για εθνική κάθαρση, γαλανόλευκη στρατιά, ντοπαρισμένοι εργάτες, εθνική ενότητα, καθαρή πόλη / βρώμικα μυαλά, τάξη και ασφάλεια, μπάτσοι οδοκαθαριστές, ειρωνεία, βαρβαρότητα.

Η λέξη σκούπα, ιδωμένη από πολλές πλευρές, φαινομενικά άσχετες μεταξύ τους, αλλά έχοντας στην κοινή της βάση διατυπώσεις και συνειρμούς μπλεγμένους μεταξύ των προσωπικών ιστοριών και της κυρίαρχης ιδεολογίας. Συνειρμοί που γεννούν ερωτήματα, ερωτήματα που συνθέτουν ερμηνείες, μόνο και μόνο με τον τρόπο που τίθενται, ακόμα κι αν δεν απαντηθούν. Γιατί η φαρμακοποιός σκουπίζει ενώ το πάτωμα είναι ήδη καθαρό; Σε τί χρειάζεται μια γιγαντοοθόνη στη βιτρίνα

ενός φαρμακείου; Γιατί οι τύποι με τα γαλανόλευκα, στη διαφήμιση είναι τόσο χαρούμενοι που σκουπίζουν ενώ η κοπέλα του δήμου όχι; Γιατί κανείς δεν προσέχει τους οδοκαθαριστές; Πώς είναι να σκουπίζεις (κυριολεκτικά) αυτήν την πόλη; Γιατί ο βίαιος έλεγχος και οι προσαγωγές των μεταναστών (και των τοξικοεξαρτημένων και των αστέγων και και...) ονομάστηκαν από τη δημόσια τάξη "σκούπα"; Πώς έχει γίνει αποδεκτό να παρομοιάσεις τους περιθωριακούς ανθρώπους με σκουπίδια; Ποιοί βρίσκονται σήμερα στο περιθώριο, ποιος και γιατί τους περιθωριοποιεί;

Παρανώ πρωί πρωί. Όχι, σκέφτομαι, στον κόσμο που ζούμε, στον κόσμο της έλλειψης εμπειρίας και της απουσίας μνήμης, μια εικόνα δεν μπορεί να γίνει χίλιες λέξεις, αν αυτές δεν υπάρχουν ήδη μέσα μας. Οι λέξεις μας συνθέτουν, οι λέξεις ερμηνεύουν αυτό που τα μάτια βλέπουν. **Το βίωμα σημασιοδοτεί τις λέξεις και οι λέξεις ερμηνεύουν τις εικόνες. Χωρίς τις λέξεις, πρώτα και πριν, μια εικόνα δεν μπορεί να μιλήσει για τίποτα παραπάνω από τον εαυτό της.**

Έτσι ακριβώς όπως τα κλισέ, όπως τα εύκολα συμπεράσματα, όπως τα ανέξοδα "αυτή είναι η γνώμη μου". Όπως όλοι αυτοί γύρω μας, που μόνοι και σιωπηλοί χαζεύουν με έπαρση την εικόνα του εαυτού τους στον καθρέφτη. Με έτοιμες τις απαντήσεις, αλλά με απουσία ερωτημάτων. Έτσι.

